

FUNCTIA INJECTIVA

DEFINITIE. O functie $f: A \rightarrow B$ se numeste **functie injectiva** (sau simplu **injectie**) daca orice element din B este imaginea prin f a cel mult unui element din A , ceea ce-I echivalent cu faptul ca pentru orice $y \in B$ ecuatia $f(x) = y$ are cel mult o solutie $x \in A$.

Altfel spus, functia f este injective daca si numai daca doua elemente diferite oarecare din A au imagini diferite in B prin f , adica

$$f \text{ este injectiva} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \forall x_1, x_2 \in A \\ x_1 \neq x_2 \end{array} \right\} \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$$

$$f: A \rightarrow B \text{ este injectiva} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \forall x_1, x_2 \in A \\ f(x_1) = f(x_2) \end{array} \right. \Rightarrow x_1 = x_2$$

Aceasta ultima echivalenta va fi utilizata pentru a proba ca o functie este injective.

Pe diagrama cu sageti o functie este injective daca in fiecare element al codomeniului ajunge cel mult o sageata.

Utilizand graficul unei functii, se poate stabili daca functia este injective ducand prin fiecare punct al codomeniului o paralela la axa Ox . Daca aceasta taie graficul in cel mult un punct, functia este injective.

Pentru a arata ca o functie $f: A \rightarrow B$ nu este injective este sufficient sa aratam ca exista doua elemente $x_1, x_2 \in A, x_1 \neq x_2$ pntru care $f(x_1) = f(x_2)$.

OBSERVAȚIE. f este injectiva $\Leftrightarrow f(X - Y) = f(X) - f(Y), \forall X, Y \subseteq A$

EXEMPLU. Să se arate că funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3x$ este injectivă. Fie $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ pentru care $f(x_1) = f(x_2)$. Avem achivalența $3x_1 = 3x_2$, deci $x_1 = x_2$, de unde rezultă că f este injectivă.

FUNCTIA SURJECTIVA

DEFINITIE. O functie $f: A \rightarrow B$ se numeste **functie surjectiva** (sau simplu **surjectie**), daca orice element din B este imaginea prin f a cel putin unui element din A , ceea ce-I echivalent cu faptul ca pentru orice $y \in b$ ecuatia $f(x) = y$ are cel putin o solutie $x \in A$.

Altfel spus, functia f este surjectiva $\Leftrightarrow \forall y \in B, \exists x \in A$ astfel incat $f(x) = y$.

$f: A \rightarrow B$ este surjectiva $\Leftrightarrow f(A) = B$, adica $\text{Im } f = B$.

Pe diagrama cu sageti o functie este surjectiva daca la fiecare element din B ajunge cel putin o sageata.

Graficul unei functii poate preciza daca functia este surjectiva. Daca orice paralela la Ox dusa printr-un punct al codomeniului taie graficul in cel putin un punct.

O functie $f: A \rightarrow B$ **nu este surjectiva** daca exista $y \in B$ astfel incat $\forall x \in A, f(x) \neq y$.

EXEMPLU. Functia $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3x$ este surjectivă, deoarece $\forall y \in \mathbb{R}, \exists x \in \mathbb{R}$ a.î. $f(x) = y \Leftrightarrow 3x = y \Leftrightarrow x = y/3$.

FUNCTIA BIJECTIVA

DEFINITIE. O functie $f: A \rightarrow B$ se numeste **functie bijectiva** (sau simplu **biectie**), daca este atat injective cat si surjectiva.

Altfel spus functia $f: A \rightarrow B$ este **functie bijectiva** $\Leftrightarrow \forall y \in B, \exists! x \in A$ astfel incat $f(x) = y$. Simbolul $\exists!$ Inseamna "exista si este unic".

Pe diagrama cu sageti o functie este bijectiva daca in fiecare element al codomeniului ajunge exact o sageata. Se mai spune despre functia bijectiva ca este o corespondenta "one to one" ("unu la unu").

O functie numerica data prin graficul sau este bijectiva daca orice paralela la ax Ox dusa printr-un punct al codomeniului taie graficul in exact un punct.

EXEMPLU. Functia $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3x$ este bijectiva.

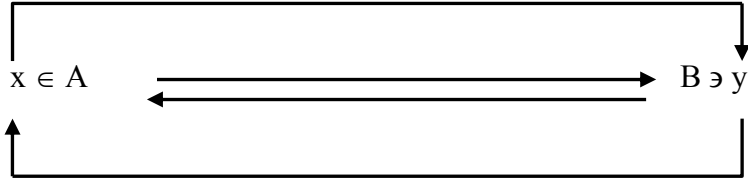
INVERSABILITATE FUNCTIA INVERSA

Daca $f: A \rightarrow B$ este bijectiva, atunci pentru orice element $y \in B$ exista exact un element x din A astfel incat $f(x) = y$, ceea ce inseamna ca $x = f^{-1}(y)$ (adica preimaginea elementului y este elementul x).

DEFINITIE. Fie $f: A \rightarrow B$ o functie bijectiva. Se numeste **functie inversa** a functiei f , functia $g: B \rightarrow A$, care asociaza fiecarui element y din B elementul unic x din A astfel incat $f(x) = y$.

NOTAȚIE. Pentru functia g utilizam notatia f^{-1} (citim "f la minus unu"). O functie f care are inversa se spune ca este **inversabila**. Functia f se numeste **functie directa**, iar f^{-1} **functie inversa** (a lui f).

- OBSERVAȚII.** 1) Sa remarcam ca functia $f^{-1}: B \rightarrow A$ exista daca $f: A \rightarrow B$ este bijectiva.
 2) Functia f^{-1} are ca domeniu de definitie codomeniul functiei directe, iar drept codomeniu, domeniul de definitie al functiei directe.
 3) Daca f este bijectiva, atunci f^{-1} este bijectiva si avem $(f^{-1})^{-1} = f$.
 4) Pentru a construi diagrama cu sageti a lui f^{-1} , schimbam sensul sagetilor de pe diagrama cu sageti a lui f . (Se spune ca f^{-1} actioneaza "invers" decat f .) Schema de "functionare" a lui f si f^{-1} este redata mai jos.

- 5) Nu conteaza cum se noteaza argumentul lui f^{-1} . De aceea, vom prefera pe x in locul lui y .

FUNCȚIA PUTERE CU EXPONENT NATURAL.

DEFINIȚIE. Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^n, n \in \mathbb{N}^*$ se numește **funcția putere de exponent n**

PROPRIETĂȚI.

FUNCȚIA	MONOTONIA	TABEL DE VARIETIE	PARITATE	BIJECTIVĂ	SIMETRIA GRAFICULUI								
$f(x) = x^{2k}, k \in \mathbb{N}^*$	strict descrescătoare pe $(-\infty, 0)$ strict crescătoare pe $[0, \infty)$	<table border="1"> <tr> <td>x</td> <td>$-\infty$</td> <td>0</td> <td>∞</td> </tr> <tr> <td>f(x)</td> <td>∞</td> <td>0</td> <td>∞</td> </tr> </table>	x	$-\infty$	0	∞	f(x)	∞	0	∞	pară $f(-x) = f(x)$	nu	față de Oy
x	$-\infty$	0	∞										
f(x)	∞	0	∞										
$f(x) = x^{2k+1}, k \in \mathbb{N}^*$	strict crescătoare	<table border="1"> <tr> <td>x</td> <td>$-\infty$</td> <td>0</td> <td>∞</td> </tr> <tr> <td>f(x)</td> <td>∞</td> <td>0</td> <td>∞</td> </tr> </table>	x	$-\infty$	0	∞	f(x)	∞	0	∞	impară $f(-x) = -f(x)$	da	față de O
x	$-\infty$	0	∞										
f(x)	∞	0	∞										

FUNCȚIA RADICAL.

DEFINIȚIE. Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = {}^{2n+1}\sqrt{x}, n \in \mathbb{N}^*$, se numește **funcția radical de ordin impar**. Funcția $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty), f(x) = {}^{2n}\sqrt{x}, n \in \mathbb{N}^*$, se numește **funcția radical de ordin par**.

PROPRIETĂȚI.

FUNCȚIA	MONOTONIA	TABEL DE VARIETIE	PARITATE	BIJECTIVĂ	SIMETRIA GRAFICULUI						
$f(x) = {}^{2n}\sqrt{x}, n \in \mathbb{N}^*$	strict crescătoare	<table border="1"> <tr> <td>x</td> <td>0</td> <td>∞</td> </tr> <tr> <td>f(x)</td> <td>0</td> <td>∞</td> </tr> </table>	x	0	∞	f(x)	0	∞	nu	da	nu
x	0	∞									
f(x)	0	∞									
$f(x) = {}^{2n+1}\sqrt{x}, n \in \mathbb{N}^*$	strict crescătoare	<table border="1"> <tr> <td>x</td> <td>$-\infty$</td> <td>∞</td> </tr> <tr> <td>f(x)</td> <td>∞</td> <td>∞</td> </tr> </table>	x	$-\infty$	∞	f(x)	∞	∞	impară	da	față de O
x	$-\infty$	∞									
f(x)	∞	∞									

DEFINIȚIE. Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow [0, \infty), f(x) = |x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x < 0 \end{cases}$ se numește **funcția modul**.

PROPRIETĂȚI.

MONOTONIA	TABEL DE VARIETIE	PARITATE	BIJECTIVĂ	SIMETRIA GRAFICULUI								
strict descrescătoare pe $(-\infty, 0]$ strict crescătoare pe $[0, \infty)$	<table border="1"> <tr> <td>x</td> <td>$-\infty$</td> <td>0</td> <td>∞</td> </tr> <tr> <td>f(x)</td> <td>∞</td> <td>0</td> <td>∞</td> </tr> </table>	x	$-\infty$	0	∞	f(x)	∞	0	∞	pară	nu	față de Oy
x	$-\infty$	0	∞									
f(x)	∞	0	∞									

FUNCȚIA EXPONENȚIALĂ.

DEFINIȚIE. Fie $a > 0$, $a \neq 1$. Funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow (0, \infty)$, $f(x) = a^x$, se numește **funcția exponențială de bază a**.

OBSERVAȚII. 1. Baza a este diferită de 1 pentru că în caz contrar $f(x) = 1^x = 1$ este considerată constantă și nu este considerată ca o funcție exponențială.

2. A nu se confunda funcția exponențială $f(x) = a^x$, $a > 0$, $a \neq 1$ cu funcția $g(x) = x^a$, $\forall x \in \mathbf{R}$.

Pentru prima funcție a este baza puterii a^x care este constantă, în timp ce pentru a doua funcție a este exponentul puterii x^a care este constant.

GRAFICUL FUNCȚIEI EXPONENȚIALE.

Graficul funcției exponențiale se trasează în două cazuri:

1. Baza $a \in (0, 1)$ (spunem că **baza este subunitară**). În acest caz graficul funcției este situat deasupra axei Ox și intersectează axa Oy în $(0, 1)$. Graficul funcției exponențiale cu bază subunitară este din ce în ce mai apropiat de axele coordonate, cu cât baza este mai mică.
2. Baza $a > 1$ (spunem că **baza este supraunitară**). În acest caz graficul funcției este situat deasupra axei Ox și intersectează axa Oy în $(0, 1)$. Graficul funcției exponențiale cu bază supraunitară este din ce în ce mai apropiat de axele coordonate, cu cât baza este mai mare.

PROPRIETĂȚI ALE FUNCȚIEI EXPONENȚIALE.

1) Funcția exponențială face să-i corespundă sumei a două numere reale produsul valorilor corespunzătoare ale funcției, adică: $f(x_1 + x_2) = f(x_1)f(x_2)$, $\forall x_1, x_2 \in \mathbf{R}$.

OBSERVAȚII. $f(x_1 - x_2) = f(x_1) / f(x_2)$; $f(cx_1) = (f(x_1))^c$

2) Funcția exponențială este **bijectivă** și deci **inversabilă**.

3) MONOTONIA FUNCȚIEI EXPONENȚIALE.

Dacă $a > 0$, atunci $f(x) = a^x$ este **strict crescătoare**;

$0 < a < 1$, atunci $f(x) = a^x$ este **strict descrescătoare**.

OBSERVAȚIE. Pentru $a > 1$, $a^{x^1} < a^{x^2} \Leftrightarrow x^1 < x^2$; Pentru $0 < a < 1$, $a^{x^1} < a^{x^2} \Leftrightarrow x^1 > x^2$.

SEMNULE FUNCȚIEI EXPONENȚIALE.

$\forall a \in (0, \infty) / \{1\}$, atunci $f(x) = a^x > 0$;

$\forall a \in (0, 1)$ și $x \in (-\infty, 0)$, atunci $f(x) = a^x \in (1, \infty)$

$x \in (0, \infty)$, atunci $f(x) = a^x \in (0, 1)$

$\forall a > 1$ și $x \in (-\infty, 0)$, atunci $f(x) = a^x \in (0, 1)$

$x \in (0, \infty)$, atunci $f(x) = a^x \in (1, \infty)$

DEFINIȚIA LOGARITMULUI UNUI NUMĂR POZITIV. Fie $a > 0$, $a \neq 1$ și $x > 0$. Se numește **logaritmul numărului x în baza a** , și se notează $\log_a x$, numărul real y definit prin:
 $y = \log_a x \Leftrightarrow a^y = x$.

- OBSERVAȚII.** 1. Nu se poate defini logaritmul unui număr real negativ x , deoarece $a^y > 0, \forall y \in \mathbb{R}$.
2. $a^{\log_a x} = x$ (identitatea logaritmică fundamentală.)

DEFINIȚIE. Fie $a > 0, a \neq 1$. Funcția $g : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, definită prin $g(x) = \log_a x$ se numește **funcția logaritmică de bază a** .

GRAFICUL FUNCȚIEI LOGARITMICE.

Graficul funcției logaritmice se trasează în două cazuri:

1. Baza $a \in (0, 1)$ (spunem că **baza este subunitară**). În acest caz graficul funcției intersectează axa Ox în punctele de coordonate $(0, 1)$, care este simetricul, în raport cu prima bisectoare, punctului $(0, 1)$ în care graficul funcției exponențiale intersectează axa Oy . Graficul funcției logaritmice cu bază subunitară este din ce în ce mai apropiat de axele coordonate, cu cât baza este mai mică.
2. Baza $a > 1$ (spunem că **baza este supraunitară**). În acest caz graficul funcției intersectează axa Ox în punctele de coordonate $(0, 1)$, care este simetricul, în raport cu prima bisectoare, punctului $(0, 1)$ în care graficul funcției exponențiale intersectează axa Oy .

PROPRIETĂȚI ALE FUNCȚIEI LOGARITMICE.

1) Funcția logaritmică face să-I corespundă produsului a două numere reale pozitive suma valorilor corespunzătoare ale funcției, adică: **$g(x_1 x_2) = g(x_1) + g(x_2), \forall x_1, x_2 > 0$** .

OBSERVAȚII. $g(x_1 / x_2) = g(x_1) - g(x_2), \forall x_1, x_2 > 0; f(x_1^\alpha) = \alpha f(x_1), \forall x_1 > 0$.

OBSERVAȚIE! **$\log_a 1 = 0$** . Logaritmul lui 1 în orice bază este egal cu 0.

2) Funcția logaritmică este **inversa funcției exponențiale**.

OBSERVAȚIE. Din faptul că g este bijectivă avem echivalența: $\log_a x = \log_a y \Leftrightarrow x = y$.

MONOTONIA FUNCȚIEI LOGARITMICE.

Dacă $a > 1$, atunci $g(x) = \log_a x$ este **strict crescătoare**.

$0 < a < 1$, atunci $g(x) = \log_a x$ este **strict descrescătoare**.

OBSERVAȚIE. Pentru $a > 1, \log_a x_1 < \log_a x_2 \Leftrightarrow x_1 < x_2$

Pentru $0 < a < 1, \log_a x_1 < \log_a x_2 \Leftrightarrow x_1 > x_2$.

FUNCȚIILE TRIGONOMETRICE DIRECTE.

FUNCȚIE PERIODICĂ

DEFINIȚIE. O funcție $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ se numește **periodică** dacă există un număr real T a.î.

$$f(x + T) = f(x), \forall x \in \mathbb{R}.$$

Numărul $T \neq 0$ se numește **perioadă a funcției f** .

Dacă printre numerele nenule pozitive T există un cel mai mic număr pozitiv T^* , atunci acesta se va numi **perioada principală a funcției f** .

EXEMPLU. Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} 1, & x \in \mathbb{Z} \\ 0, & x \in \mathbb{R} - \mathbb{Z} \end{cases}$ este periodică, de perioadă principală $T^* = 1$

FUNȚIILE SINUS ȘI COSINUS.

DEFINIȚIE. Cosinusul lui α (notat $\cos \alpha$) este abscisa punctului M_α , adică $\cos \alpha = x_\alpha$.

OBSERVAȚII.

$\cos 0 = 1, \sin 0 = 0 ; \cos \pi/2 = 0, \sin \pi/2 = 1 ; \cos \pi = -1, \sin \pi = 0 ; \cos 3\pi/2 = 0, \sin 3\pi/2 = -1$

PROPRIETĂȚI ALE FUNȚIILOR SINUS ȘI COSINUS.

P1: $-1 \leq \sin \alpha \leq 1, -1 \leq \cos \alpha \leq 1, \forall \alpha \in \mathbb{R}$.

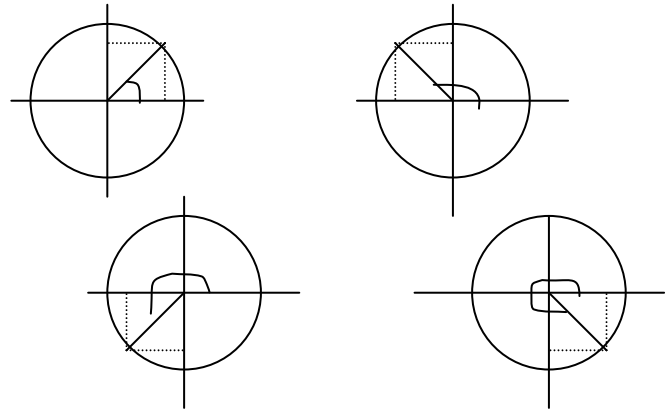
P2: Formula fundamentală a trigonometriei: $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1, \forall \alpha \in \mathbb{R}$.

P3: Periodicitatea funcțiilor sin și cos: $\sin(\alpha + 2k\pi) = \sin \alpha, \cos(\alpha + 2k\pi) = \cos \alpha, \forall \alpha \in \mathbb{R}, \forall k \in \mathbb{Z}$ (Funcțiile sin și cos au perioada principală $T^* = 2\pi$).

P4: Paritatea funcțiilor sin și cos: Funcția sinus este impară, adică $\sin(-\alpha) = -\sin \alpha, \forall \alpha \in \mathbb{R}$
Funcția cosinus este pară, adică $\cos(-\alpha) = \cos \alpha, \forall \alpha \in \mathbb{R}$.

P5: Semnul funcțiilor sin și cos:

Funcția	sin	cos
Cadranul		
I	+	+
II	+	-
III	-	-
IV	-	+

P6: Monotonia funcțiilor sinus și cosinus:

Funcția sinus este **strict crescătoare** pe intervalele $[0, \pi/2], [3\pi/2, 2\pi]$ și **strict descrescătoare** pe intervalul $(\pi/2, 3\pi/2)$. Vom marca acest fapt prin tabelul:

Funcția cosinus este **strict descrescătoare** pe intervalul $[0, \pi]$ și este **strict crescătoare** pe intervalul $[\pi, 2\pi]$. Vom marca monotonia acestei funcții prin tabelul:

FUNCȚIA TANGENTĂ ȘI COTANGENTĂ.

DEFINIȚIE. Tangenta lui $\alpha \in \mathbb{R} - \{(2k + 1)\pi/2 \mid k \in \mathbb{Z}\}$ (notată $\text{tg } \alpha$) este egală cu raportul dintre $\sin \alpha$ și $\cos \alpha$, adică: **$\text{tg } \alpha = \sin \alpha / \cos \alpha$.**

Cotangenta lui $\alpha \in \mathbb{R} - \{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$ (notată $\text{ctg } \alpha$) este egală cu raportul dintre $\cos \alpha$ și $\sin \alpha$, adică: **$\text{ctg } \alpha = \cos \alpha / \sin \alpha$.**

PROPRIETĂȚI ALE FUNCȚIILOR TANGENTĂ ȘI COTANGENTĂ.

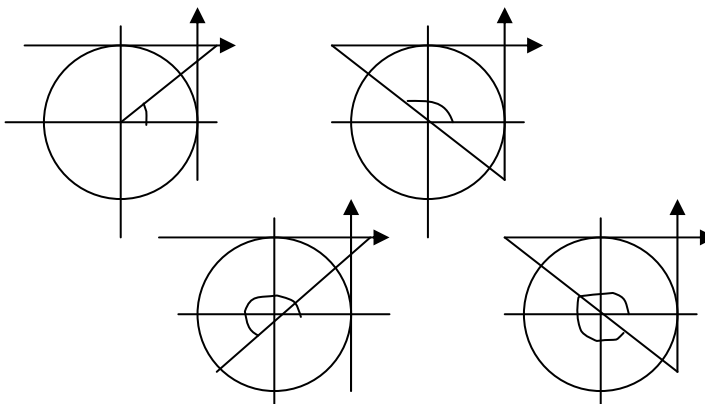
P1: Periodicitatea funcțiilor tg și ctg: $\text{tg}(\alpha + k\pi) = \text{tg } \alpha, \forall \alpha \in \mathbb{R} - \{(2l + 1)\pi/2 \mid l \in \mathbb{Z}\},$
 $\text{ctg}(\alpha + k\pi) = \text{ctg } \alpha, \forall \alpha \in \mathbb{R} - \{l\pi \mid l \in \mathbb{Z}\}$
 (Funcția tg și ctg au periodicitatea principală $T^* = \pi$)

P2: Paritatea funcțiilor tg și ctg:

Funcțiile tg și ctg sunt impare, adică: $\text{tg}(-\alpha) = -\text{tg } \alpha, \forall \alpha \neq (2k + 1)\pi/2, k \in \mathbb{Z};$
 $\text{ctg}(-\alpha) = -\text{ctg } \alpha, \forall \alpha \neq k\pi, k \in \mathbb{Z}.$

P3: Semnul funcției tg și ctg:

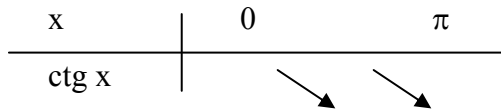
Funcția	tg	ctg
Cadranul		
I	+	+
II	-	-
III	+	+
IV	-	-

P4: Monotonia funcțiilor tg și ctg: Funcția tangentă este **strict crescătoare** pe $(-\pi/2, \pi/2)$ și marcăm aceasta în tabelul:

Funcția cotangentă este **strict descrescătoare** pe $(0, \pi)$ și vom indica aceasta prin tabelul:

FUNȚII TRIGONOMETRICE INVERSE.

FUNȚIA ARCSIN.

NOTAȚIE. $g: [-1, 1] \rightarrow [-\pi/2, \pi/2]$, $g(x) = \arcsin x$. (arcsin este inversa funcției sin)

PROPRIETĂȚI.

1. Funcția arcsin ia cea mai mică valoare $-\pi/2$ pentru $x = -1$ ($\arcsin(-1) = -\pi/2$).
2. Funcția arcsin ia cea mai mare valoare $\pi/2$ pentru $x = 1$ ($\arcsin 1 = \pi/2$).
3. Funcția arcsin nu este periodică.
4. Funcția arcsin este impară. $\arcsin(-x) = -\arcsin x$, $\forall x \in \mathbb{R}$.
5. Monotonia funcției arcsin. Deoarece funcția directă $f: [-\pi/2, \pi/2] \rightarrow [-1, 1]$, $f(x) = \sin x$ este strict crescătoare rezultă că și funcția inversă este la fel.
6. Semnul funcției arcsin. Dacă $x \in [-1, 0]$, atunci $\arcsin x \leq 0$, iar pentru $x \in [0, 1]$, $\arcsin x \geq 0$.

FUNȚIA ARCCOS.

NOTAȚIE. $g: [-1, 1] \rightarrow [0, \pi]$, $g(x) = \arccos x$. (arccos este inversa funcției cos)

PROPRIETĂȚI.

1. Funcția arccos ia cea mai mică valoare 0 pentru $x = 1$, deoarece $\arccos 1 = 0$.
2. Funcția arccos ia cea mai mare valoare π pentru $x = -1$.
3. Funcția arccos nu este periodică.
4. Funcția arccos nu este nici pară, nici impară. Are loc relația: $\arccos(-x) = \pi - \arccos x$, $\forall x \in [-1, 1]$
5. Monotonia funcției arccos. Cum funcția directă $f: [0, \pi] \rightarrow [-1, 1]$, $f(x) = \cos x$ este strict descrescătoare pe $[0, \pi]$ rezultă că și inversa g are aceeași proprietate pe $[-1, 1]$.
6. Semnul funcției arccos. Dacă $x \in [-1, 1]$,

FUNȚIA ARCTG.

NOTAȚIE. $g: \mathbb{R} \rightarrow (-\pi/2, \pi/2)$, $g(x) = \operatorname{arctg} x$ (arctg este inversa funcției tg)

PROPRIETĂȚI.

1. Funcția arctg este mărginită, dar nu ia cea mai mică sau cea mai mare valoare.
2. Funcția arctg este impară, deoarece $\text{arctg}(-x) = -\text{arctg } x, \forall x \in \mathbb{R}$.
3. Funcția arctg nu este periodică.
4. Monotonia funcției arctg. Funcția este strict crescătoare pe $\mathbb{R}$
5. Semnul funcției arctg. Dacă $x \leq 0$, atunci $\text{arctg } x \leq 0$, iar dacă $x > 0$, avem $\text{arctg } x > 0$.

FUNCȚIA ARCCTG.

NOTAȚIE. $g: \mathbb{R} \rightarrow (0, \pi)$, $g(x) = \text{arcctg } x$. (arcctg este inversa funcției ctg)

PROPRIETĂȚI.

1. Funcția arcctg este mărginită, dar nu ia cea mai mică sau cea mai mare valoare.
2. Funcția arcctg nu este nici pară nici impară.
Mai precis: $\text{Arcctg}(-x) = \pi - \text{arcctg } x, \forall x \in \mathbb{R}$
3. Funcția arcctg nu este periodică.
4. Monotonia funcției arcctg.
Funcția are aceeași monotonie ca și funcția directă. Deci este strict descrescătoare.

ECUAȚIILE TRIGONOMETRICE FUNDAMENTALE

1. $\sin x = a$, admite soluții $\Leftrightarrow a \in [-1; 1]$ și soluția va fi $x = (-1)^k \arcsin a + k\pi, \forall k \in \mathbb{Z}$.
2. $\cos x = a$, admite soluții $\Leftrightarrow a \in [-1; 1]$ și soluția va fi $x = \pm \arccos a + 2k\pi, \forall k \in \mathbb{Z}$.
3. $\text{tg } x = a$, admite soluții $\forall a \in \mathbb{R}$ și soluția va fi $x = \text{arctg } a + k\pi, \forall k \in \mathbb{Z}$.
4. $\text{ctg } x = a$, admite soluții $\forall a \in \mathbb{R}$ și soluția va fi $x = \text{arcctg } a + k\pi, \forall k \in \mathbb{Z}$.

**BIBLIOGRAFIE: MANUAL CLASA a X-a M1 trunchi comun .Editie 2008-2009
orice editura sau autor.**